

Gáivuona suohkan
Kåfjord kommune
Kaivuonon komuuni

Tilleggsinnkalling

Utvalg:	Kommunestyret
Møtested:	Olderdalen, Kultursenteret
Dato:	25.02.2021
Tid:	Kl. 11:00 - 18:00

Eventuelt gyldig forfall må meldes snarest på tlf.: 77 71 92 00 eller svare pr. SMS.

Varerepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Eventuelt gyldig forfall må sendes snarest til 915 73 468.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Hvis det er behov for tolking til samisk på kommunestyremøtet, gi beskjed innen 5 dager før møtet skal avholdes.

Politiinspektør Ole Johan Skogmo orienterer om kriminalstatistikken.

Orientering om beregning av kommunale gebyr ved Therese Tollefsen.

Olderdalen, 22.02.2021

Bernt Eirik Isaksen Lyngstad
Ordfører

Greta Larsen
avdelingsleder Servicekontor

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
12/21	Leve hele livet
13/21	Kommunens økonomiske situasjon ved inngangen til 2021 - utfordringer

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
12/21	Kommunestyret	25.02.2021

Leve hele livet

Kommunedirektørens innstilling:

Kåfjord kommune starter en prosess for å starte opp arbeidet med å lage egen plan for Leve hele livet i samarbeid med USHT Troms og USHT. Når planprosess er gjennomført vil Kåfjord kommune gjennomføre planlagte aktiviteter i «Leve Hele Livet» og fortløpende søke finansiering av utgifter knyttet til reformen. Kommunestyret ønsker å bli holdt informert om fremdrift.

Bakgrunn for saken:

Regjeringen la 4. mai 2018 fram Leve hele livet – en kvalitetsreform. Meldingen ble behandlet og vedtatt i Stortinget 20. desember samme år.

Målgruppen for reformen er alle eldre over 65 år, både de som bor hjemme og de som bor på institusjon.

Overordnet skal reformen bidra til:

- Flere gode leveår
- Pårørende som ikke blir utslitt
- Ansatte som trives på jobben og får brukt sin kompetanse

Reformen bygger på eksisterende meldinger, strategier og planer, blant annet:

- Folkehelsemeldingen
- Legemiddelmeldingen
- Primærhelsetjenestemeldingen
- Kvalitets- og pasientsikkerhetsmeldingen

- Meldingen om Nasjonal helse- og sykehusplan
- Omsorg 2020
- Kompetanseløft 2020
- Opptrappingsplan for rusfelt 2016-2020
- Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019
- Strategi for god psykisk helse 2017-2022
- Opptrappingsplan mot vold og overgrep 2017-2021
- Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold 2017-2021
- Strategi for seksuell helse 2017-2022

- Strategi for et aldersvennlig samfunn, Flere år – flere muligheter
- Nasjonal strategi for forebygging av ulykker som medfører personskade
- Handlingsplan for Trygghet, mangfold, åpenhet
- Handlingsplan for Universell utforming 2015-2019
- Digihjelpen

Reformen bygger også på:

- Dialogmøter – det er avholdt regionale dialogmøter om reformens hovedområder.
- Lokale eksempler – det er samlet inn lokale eksempler innenfor hvert hovedområde, som er konkretisert i fem forslag til løsninger innenfor hvert av reformens hovedområder.
- Kunnskapsoppsummeringer – det er gjort egne kunnskapsoppsummeringer innenfor hvert av reformens hovedområder.

Reform med konkrete løsninger

Leve hele livet bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere har sett fungerer i praksis. Reformen består av 25 løsninger på områder hvor vi vet det ofte svikter i tilbudet til de eldre i dag. Løsningene er sortert under fem innsatsområder og viser til lokale eksempler som man har erfart at fungerer.

- Et aldersvennlig Norge
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng i tjenestene

Innsatsområdene kan du lese om i stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre. Man har planlagt gjennomføringen av Leve Hele Livet i 4 faser.

Fase 1: Forberedelse og oppstart (2019)

Fylkesmannen gjennomførte møter med kommunene våren og høst 2019 for å informere om reformen og signaliserte at kommunene bør begynne arbeidet med å lage sin egen plan for Leve hele livet. Leve hele livet kan implementeres i mange ulike sektorer og fagområder i kommunene og fylkesmannen vil bidra med råd og veiledning i forbindelse med oppstarten

Regjeringen vil etablere et støtteapparat som i første omgang skal formidle, informere og inspirere kommunene til å sette reformens innhold på dagsordenen og utvikle verktøy og materiell for gjennomføring lokalt. Kommunene inviteres til å delta i læringsnettverk der de kan dele erfaringer og bli inspirert av hverandre.

Fase 2: Kartlegging og planlegging (2019–2020)

Kommunene har årene 2019–2020 til å ta stilling til løsningene i reformen, og planlegge hvordan de vil utforme og gjennomføre dem lokalt.

Det legges opp til at kommunene og fylkeskommunene kartlegger egne behov og utfordringer og gjennom politiske vedtak selv tar stilling til forslagene i Leve hele livet. Kommunene oppsummerer sine vedtak om oppfølging av reformen i kommunens årsbudsjett og økonomiplan med handlingsprogram, før de setter reformen ut i livet. Fylkesmannen følger opp spesialisthelsetjenesten via ordinære styrings- og rapporteringssystemer.

Fase 3: Implementering og gjennomføring (2021–2023)

Når kommuner, fylkeskommuner og helseforetak har tatt stilling til forslagene i reformen og beskrevet hvordan de vil utforme dem, starter arbeidet med gjennomføring lokalt. Kommuner som omstiller seg i tråd med reformen, kan få økonomisk støtte til arbeidet via relevante eksisterende og eventuelle nye øremerkede tilskuddsordninger.

Fase 4: Evaluering og forbedring (2023)

Reformen skal evalueres underveis gjennom følgeforskning i et representativt utvalg kommuner. Midtveis i reformperioden skal det utarbeides en forskningsrapport for blant annet å kunne følge endringene i kommunene, og ved behov justere kurs og virkemiddelbruk. Følgeforskningen avsluttes med resultatevaluering av hele reformen etter 2023.

Saksutredning/Begrunnelse for vedtaket

Reformen innebærer en omfattende prosess som vil involvere på mange plan og gripe inn i flere sektorer i kommunene. Kåfjord kommune har etablert 3-årig samarbeidsavtaler med henholdsvis USHT Troms og USHT Samisk der «Leve Hele Livet» er blant satsingsområdene. Samarbeidsavtalene innebærer at USHT bidrar med tilskudd til kommunen for frikjøp av ansatte (40% stillinger). Samarbeidet med USHT og oppstart av aktiviteter knyttet til Leve hele livet har blitt forsinket på grunn av Covid-19.

Henvisning til lovverk:

- Lov om kommunale helse og omsorgstjenester m.m. av 24. juni 2011 nr. 30
- Lov om pasient- og brukerrettigheter av 2.juli 1999 nr. 63, og senere endringer
- Lov om helsepersonell mv. av 2. juli 1999 nr. 64 og senere endringer
- Lov om Folkehelsearbeid av 24. juni 2011 nr. 29
- Lov om psykisk helsevern av 2. juli 1999 nr. 62 med forskrifter

Vedlegg:

Leve hele livet - særutskrift UOO

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
13/21	Kommunestyret	25.02.2021

Kommunens økonomiske situasjon ved inngangen til 2021 - utfordringer

Kommunedirektørens innstilling:

Saken fremmes uten innstilling til vedtak

Bakgrunn for saken:

Kåfjord kommune har de senere årene slitt med å få samsvar mellom vedtatte årsbudsjetter og avlagte regnskaper. Vi har vedtatt etatsrammer som har vist seg å ikke være tilstrekkelig når regnskapet gjøres opp.

Vi er nå i slutfasen med årsregnskapet for 2020, og det er nå tydelig at vi ikke klarer målet om å dekke inn 4,3 mill. av de 8,6 mill. i merforbruk 2019.

Konklusjonen er at vi har for høye driftsutgifter. I vedtatt OU-prosess er målet bl.a. etablere en bærekraftig økonomi via en tilpasset organisasjonsstruktur, både administrativ og politisk. Det er også et mål om å få til en struktur ellers innen både innen drift, bygninger, leie/eie, brann etc. som kan bidra til å bygge opp under en fremtidsrettet og bærekraftig løsning.

Saksutredning/Begrunnelse for vedtaket

Regnskapsresultatet for 2019 var et underskudd på ca. 8,6 millioner kr.

Forbruk i forhold til gitte rammer var da slik:

Sektor	Budsjettramme	Regnskap	Avvik i kr.	Avvik i %
Sentraladministrasjonen	22227	22019	208	0,9
Oppvekst	39240	44129	-4889	-11,1
Omsorg	66723	77387	-10664	-13,8
Utvikling	10073	9140	933	10,2
Drift	21818	25505	-3687	-14,5
SUM	160081	178180	-18099	-10,2

Av dette så fremgår det at det kun var budsjettområdene Sentraladministrasjonen og Utvikling som hadde forbruk innenfor gitte rammer. Oppvekst, Omsorg, og Drift hadde et samlet

merforbruk på over 19 millioner kr.

Kommunestyret vedtok i sak 80/20 Årsregnskap 2019 at minst halvparten av underskuddet i 2019 – det vil si minst kr. 4 295 000,- skulle forsøkes dekket inn i 2020.

Arbeidet med årsregnskap 2020 er nå i sluttfasen og det viser seg at vi ikke vil nå målet om inndekking av underskudd. Årsregnskapet vil gå i balanse med resultat kr. 0,-. For å oppnå balanse så strykes overføringen av driftsmidler til investeringer samtidig som det benyttes litt av disposisjonsfondet inn i drifta. Disposisjonsfondet benyttes også til å dekke en del av underskuddet fra 2019 og fondet er da i praksis oppbrukt selv om det står ca 52000 igjen.

Vi har dermed fortsatt i nesten den samme situasjon som for et år siden. Men udekket underskudd er redusert fra ca. 8,6 millioner til ca. på ca. 7,6 millioner. All den tid det allerede er budsjettert med dekning av underskudd i 2021 på 4,3 millioner må vi i tillegg dekke ekstra 3.3 millioner over årets rengskap for å unngå ROBEK.

Kommunelovens § 14-11 sier at underskudd skal dekkes inn året etter at det oppstod. Om dette ikke er mulig skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppstod. Men loven sier også at:

«Kommunestyret eller fylkestinget kan i særlige tilfeller vedta at et merforbruk i driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen skal dekkes inn senest fire år etter at det oppsto. Hvis de samfunnsmessige og økonomiske konsekvensene av å dekke inn et merforbruk etter første punktum vil bli uforholdsmessig store, kan departementet godkjenne et vedtak om at merforbruket dekkes inn over en periode på flere enn fire år etter at det oppstod».

Kommunelovens § 28-1c beskriver at inndekking av underskudd over flere enn 2 år innebærer at kommunene skal innmeldes i ROBEK registeret.

Konsekvensene ved å havne i dette registeret er ikke dramatiske men må heller sees på som hjelp til en ekstra kvalitetssikring av kommunale vedtak med henblikk på økonomiske konsekvenser. Kommunen må få godkjenning fra departementet (Statsforvalteren) før låneopptak gjøres. Leieavtaler som kan få virkning utover de neste fire årene må også godkjennes.

Hvordan har etatene kommet ut i 2020 i forhold til disponible rammer

	Budsjettramme	Regnskap	Avvik	Avvik i
SEKTOR	2020	2020	i kroner	i %
Sentraladministrasjonen	22508	21207	1301	5,8
Oppvekst	40724	40712	12	0,0
Omsorg	69720	73334	-3614	-5,2
Utvikling	10486	9176	1310	12,5
Corona tiltak og lønnsreserve	3000	226	2774	92,5
Drift	22897	24705	-1808	-7,9
SUM	169335	169360	-25	0,0

Hvordan er så den kommunens årsbudsjett for 2021 og vedtatt økonomiplan for årene 2022-

2024

Som det fremgår av oversikten over så har da etatene totalt sett holdt rammene i 2020. Foreløpig regnskap viser et merforbruk på kun kr. 25000. Dette kan bli korrigert etter at revisjonen har kontrollert tallene.

I 2019 var tilsvarende tall en overskridelse på 18,1 millioner. Hva har da skjedd fra 2019 til 2020:

- Budsjettrammen i 2019 var på 160,1 millioner kr.
- Budsjettrammen i 2020 ble hevet til 169,3 millioner kr.

Denne økningen av rammene kom vel som et resultat av flere års overskridelse av disse. En erkjennelse av at rammene var hardt presset.

- Regnskapsført forbruk i 2019 var på 178,2 millioner kr.
- Regnskapsført forbruk i 2020 ser ut for å ende på 169,4 millioner kr.

Samtidig som rammene økte med 9,2 millioner kroner så ble forbruket i etatene redusert med 8,8 millioner. Selv om den totale budsjettrammen er holdt av etatene så er ikke dette et direkte resultat av varige tilpasning av aktiviteten. Det som er en sterkt medvirkende årsak til dette er at pensjonsutgiftene er kraftig redusert og man har dermed oppnådd en «gratis» utgiftsreduksjon uten at aktiviteten er redusert tilsvarende. Reduksjonen i pensjonsutgiftene er på ca. 5,8 millioner.

Hvorfor klarte vi ikke å nå de øvrige økonomiske målene i 2020 når rammene ble holdt:

Vi må da se på de utgifter og inntekter som ikke ligger i etatsrammene.

- Netto renteutgifter gikk over budsjett med vel 0,5 millioner kr.
- Inntektene som refusjon merverdiavgift, salg kraft, rammetilskudd, skatteinntekter, og inntekter fra havbruksfond overstiger budsjettet med vel 1,1 millioner kr.
- Under årsoppgjørdisposisjonene på ansvarene fra 900 til 999 kommer de største utslagene. Det var budsjettert med en netto inntekt på nesten 6,3 millioner kr fra premieavvik. Regnskapet viser en nettoinntekt på kun 2,1 millioner. Det betyr et tap på 4,1 millioner kr og er da egentlig hele forklaringen på avviket.

Pensjonsutgiftene er økt fra 17,1 million i regnskap 2019 til 17,9 i budsjett 2021. Dette er en økning på 4,4%. Samtidig så er inntekt fra premieavvik satt til 5,6 millioner og dette er 3,5 millioner mer enn regnskap 2019. Det antas at denne inntekten da bør reduseres også for 2021.

Av andre forhold som bør vurderes er budsjettert beløp til avdragsbetaling. Her har vi de siste to år budsjettert for lite. Ved beregning av minsteavdraget for 2020 så måtte vi på nytt øke betalingen utover det budsjetterte. Men avdraget bestemmes også av de investeringene vi gjør i året.

Pr i dag så har vi følgene økonomiske forhold som det bør gjøres noe med i 2021 for å komme inn i 2022 i mer balanse:

- Ubudsjettert inndekning av underskudd fra 2019 for å unngå ROBEK 3,3 mill
- Redusere inntekt fra premieavvik pensjon 3,5 mill
- Øke budsjett til dekning av avdrag til rundt 12 millioner

(eller redusere investeringer)

1,1 mill

Vedlegg:
Forslag til kutt i investeringer 2021